

Sugestie zmian warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie

Lp.	Jednostka redakcyjna obowiązującego rozporządzenia, której sugestia dotyczy	Podmiot zgłaszający	Sugestia / Propozycja zmian
1	Uwaga ogólna	PIIB	Należy wprowadzić do projektu wszystkie zmiany do WT, które się w nich pojawiły od roku 2021, z zastrzeżeniem propozycji PIIB wprowadzonych poniżej.
2	Uwaga ogólna	PIIB	<p>W dniu 8 maja 2024 r. w Dzienniku Urzędowym UE opublikowana została nowa wersja dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (dyrektywa EPBD), która weszła w życie w dniu 28 maja 2024 r.:</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32024L1275</p> <p>W związku z powyższym powstaną nowe przepisy dotyczące metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku i świadectw charakterystyki energetycznej, do których docelowo należałoby dostosować również projekt niniejszego rozporządzenia.</p>
3	§ 2 ust. 1	PIIB	<p>Z uwagi na fakt, iż przedmiotem robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania w świetle projektowanego przepisu jest cały budynek, a także ze względu na wydane przepisy zmieniające WT w zakresie odległości budynków od granic działek, które mają wejść w życie w dniu 1 sierpnia 2024 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 2442) – proponujemy, aby wskazany przepis rozporządzenia wyraźnie określał, iż przepisy rozporządzenia stosowane są również w odniesieniu do części budynku.</p> <p>W przeciwnym wypadku (pomimo treści ust. 2, który wydaje się dotyczyć jedynie części budynków o określonym przeznaczeniu), niemożliwe będzie wykonanie robót budowlanych w istniejących budynkach, które mimo, że spełniają obecnie obowiązujące przepisy w zakresie odległości od granic działek, to po ich zmianie organ rozpatrujący wniosek o pozwolenie na wykonanie robót w części istniejącego budynku, będzie brał pod uwagę cały budynek, a tym samym odmówi pozwolenia na wykonanie robót ze względu na niespełnienie odległości od granic działek tego budynku, obowiązujących w nowych przepisach.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 1 w § 2 projektu: <i>„1. Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynku lub jego części oraz budowli nadziemnej i podziemnej spełniającej funkcje użytkowe budynku, a także do związanej z nimi urządzenia budowlanego.”</i></p>

4	§ 3 pkt 10	PIIB	<p>Fakt, że element doświetlający jest nieotwieralny, nie wyklucza wykorzystywania go do wentylacji. Mieści się zatem w definicji okna. Jeśli element doświetlający ma być czymś innym niż okno nieotwieralne (§ 98 ust. 2 pkt 2), to należy wprowadzić do definicji elementy, które odróżniają go od okna. Jeśli ma być oknem nieotwieralnym, nie ma potrzeby wprowadzania nowej definicji. Możliwość wykorzystania do oświetlenia i wentylacji są cechami okna, zgodnie z normą PN-ISO 6707-1:2008 (otwieralność nie jest cechą konieczną okna). Warto by wprowadzić pojęcie elementu doświetlającego jako niezapewniającego możliwości wentylacji (nie mieszczącego się w definicji okna), bowiem w takim przypadku niektóre warunki techniczne dotyczące odległości można by zróżnicować dla okien i elementów doświetlających. Dla dostępu światła ma znaczenie odległość od innego budynku lub budowli, zatem w przypadku okna i elementu doświetlającego bez możliwości wentylacji powinny być spełnione warunki odnoszące się do zapewnienia dostępu do światła. Warunki odległości od zbiorników na nieczystości lub stanowisk postojowych powinny być natomiast spełnione dla okien, ale już niekoniecznie dla elementów doświetlających (bo nie mogą służyć do wentylacji, więc nie ma obaw, że przez element doświetlający będą przenikać do budynku szkodliwe gazy lub nieprzyjemne zapachy). Proponujemy następujące brzmienie:</p> <p><i>„10) elemencie doświetlającym – należy przez to rozumieć umieszczoną w ścianie lub dachu nieotwieralną przegrodę z przezroczystego materiału budowlanego, która nie może być wykorzystywana do wentylacji, zapewniającą naturalne oświetlenie pomieszczenia, z wyjątkiem przegrody z luksferów oraz cegieł i pustaków szklanych;”</i></p> <p>W konsekwencji należałoby dokonać zmiany m.in. w § 15, 16, 19, 29, 30 itd. poprzez wykreślenie elementów doświetlających z treści przepisów.</p>
5	§ 21 ust. 3	PIIB	<p>Projektowana treść przepisu nie uwzględnia sytuacji gdy brak jest dostępu do wyłącznie jednej ze wskazanych sieci (wodociągowej lub kanalizacyjnej). Zastosowany spójnik „i” wskazuje na koniunkcję, a w takim przypadku brak warunków przyłączenia musiałby się odnosić zarówno do sieci wodociągowej, jak i kanalizacyjnej w sytuacji, gdy w praktyce mogą zachodzić przypadki braku warunków przyłączenia tylko do jednej z tych sieci (np. w przypadku, gdy sieć wodociągowa ma służyć zapewnieniu dostępu do wody w celu nawadniania terenów uprawnych, klombów, drzew i krzewów w parkach i ogrodach).</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 3:</p> <p><i>„3. W przypadku braku warunków przyłączenia do sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej, działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkiem z pomieszczeniem przeznaczonym na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody lub zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę (...).”</i></p>

6	§ 23	PIIB	<p>Proponujemy zmienić w przepisach niniejszego rozporządzenia (§ 23 i § 118) sposób traktowania wód opadowych i roztopowych – nie traktując ich jako ścieków. Taki rodzaj regulacji zastosowano już w przepisach ustawy Prawo wodne. Wody opadowe i roztopowe stanowią wartość, którą w pierwszej kolejności należy starać się zagospodarować w miejscu wystąpienia opadów, a ewentualny nadmiar odprowadzać do kanalizacji lub zagospodarować w inny sposób.</p> <p>Dodatkowo należy wprowadzić zmiany w przepisach ustawy Prawo wodne w celu zachęcania do zagospodarowywania wód opadowych na terenie nieruchomości, poprzez likwidację obecnych uciążliwych i długotrwałych procedur administracyjnych, związanych z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego w przypadkach odprowadzania czystych wód opadowych do gruntu na terenie własnej nieruchomości.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie § 23 ust. 1 i 2: <i>„1. Działkę budowlaną, na której sytuuje się budynek, wyposaża się w system odprowadzania wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dolów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, z zastrzeżeniem § 24. 2. W przypadku braku możliwości odprowadzenia całości wód opadowych za pomocą systemu, o którym mowa w ust. 1, działkę budowlaną przyłącza się do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, zapewniającej odprowadzenie niewykorzystanej części wód opadowych.”</i></p>
7	§ 25	PIIB	<p>Sugerujemy rozważenie zmiany wymaganych odległości studni od granicy działki, a także najbliższego przewodu rozsączającego kanalizacji indywidualnej, jeżeli odprowadzane są do niej ścieki oczyszczone biologicznie w stopniu określonym w przepisach dotyczących ochrony wód.</p> <p>W pierwszym przypadku wydaje się, że nie ma szczególnego uzasadnienia do zachowania tak dużej odległości od granicy działki, a bywa ona przyczyną utrudniającą lokalizację studni na małych działkach, w szczególności ze względu na spełnienie pozostałych wymagań odległościowych.</p> <p>Natomiast w drugim przypadku należy zauważyć, że wprawdzie wskazany przepis obowiązuje w tym samym brzmieniu od ponad 20 lat, jednak wymagania w zakresie jakości ścieków podlegających oczyszczaniu w tym okresie uległy znacznemu zaostrzeniu. Oczywiście projektant może zaprojektować studnię w większej odległości, niż minimalna (np. ze względu na istnienie w okolicy starszej oczyszczalni).</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie § 25 ust. 1 pkt 1 i 4: <i>„1) 2 m – do granicy działki; (...)</i></p>

			<p>4) 20 m – do najbliższego przewodu rozszącającego kanalizacji indywidualnej, jeżeli odprowadzane są do niej ścieki oczyszczone biologicznie w stopniu określonym w przepisach dotyczących ochrony wód;”</p> <p>Analogicznej zmiany należy dokonać w odniesieniu do ust. 2 pkt 1: <i>„1) studni – w odległości mniejszej niż 2 m od granicy działki;”</i></p>
8	§ 29 ust. 1	PIIB	<p>Wydaje się, że nie ma jasnego uzasadnienia tak znacznych odległości w przypadku lokalizacji niewielkiego szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe. Zbiornik o stosunkowo małej pojemności do 10 m³ może być sytuowany w minimalnej odległości aż 15 m od okien i 7,5 od granic działki, podczas gdy w zabudowie jednorodzinnej i zabudowie zagrodowej dopuszcza się znacznie mniejsze odległości. Należy zauważyć, że często inwestorzy występują o zgodę na odstępstwo od tego przepisu i z reguły je uzyskują.</p> <p>Jeśli element doświetlający nie będzie umożliwiał wentylacji, można go wykreślić z treści przepisu.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie: <i>„1) w przypadku zbiornika na nieczystości ciekłe o pojemności do 10 m³ jest nie mniejsza niż:</i> <i>a) 7,5 m:</i> – od okna w pomieszczeniu przeznaczonym na pobyt ludzi, – od okna w pomieszczeniu przeznaczonym do produkcji lub magazynowania artykułów żywnościowych lub farmaceutycznych, – od drzwi zewnętrznych do budynku, w którym znajdują się pomieszczenia, o których mowa w tiret pierwszym i drugim, <i>b) 2 m od granicy działki budowlanej, drogi (ulicy) lub ciągu pieszego;”</i></p>
9	§ 32	PIIB	<p>Proponujemy następujące brzmienie: <i>„§ 32. Na działce budowlanej przeznaczonej pod budowę budynków mieszkalnych wielorodzinnych, budynków opieki zdrowotnej, z wyjątkiem przychodni, oraz budynków oświaty i wychowania, co najmniej 25% powierzchni działki należy urządzić jako teren biologicznie czynny, jeżeli wyższy procent nie wynika z ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”</i></p>
10	§ 36	PIIB	<p>Zgodnie z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia – szerokość pojazdu nie może przekraczać 2,55 m, powstaje więc wątpliwość czy minimalna szerokości bramy nie powinna być większa.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie § 36:</p>

			„§ 36. Szerokość bramy wynosi w świetle co najmniej 3 m, a w przypadku zastosowania furtki jej szerokość jest nie mniejsza niż 0,9 m. Na drodze pożarowej szerokości te regulują przepisy odrębne dotyczące ochrony przeciwpożarowej.”
11	§ 46 ust. 2	PIIB	<p>W obecnie obowiązującym rozporządzeniu, jak i w projekcie, nie istnieje definicja kondygnacji użytkowej. Nie bardzo też wiadomo, czym miałyby być kondygnacja użytkowa i analogicznie do tego – nieużytkowa. W projekcie znajdują się definicje różnego rodzaju lokali i pomieszczeń. Ilekroć jest mowa o lokalu użytkowym – należy przez to rozumieć jedno pomieszczenie lub zespół pomieszczeń, wydzielone stałymi przegrodami budowlanymi, niebędące lokalem mieszkalnym, pomieszczeniem technicznym albo pomieszczeniem gospodarczym. Z całą pewnością jednak określenie „kondygnacja użytkowa” nie odnosi się wyłącznie do tych kondygnacji, na których wydzielono wyłącznie lokale użytkowe.</p> <p>Ponadto należy zaznaczyć, że poddasze użytkowe (z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi) mieści się w definicji kondygnacji. Stosując wnioskowanie <i>a contrario</i> należy stwierdzić, że poddasze bez pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi nie jest kondygnacją. Wydaje się, że nie ma potrzeby wprowadzania pojęcia kondygnacja użytkowa.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 2: <i>„2. W budynku użyteczności publicznej, budynku zamieszkania zbiorowego oraz budynku mieszkalnym wielorodzinnym, osobom niepełnosprawnym zapewnia się dojazd z poziomu terenu i dostęp na wszystkie kondygnacje, z wyjątkiem kondygnacji, na których znajdują się wyłącznie pomieszczenia techniczne.”</i></p>
12	§ 59 i następne	PIIB	<p>Nazewnictwo dotyczące budynków jest niejednolite, np. w jednej z rubryk używa się określenia „budynek zakładu opieki zdrowotnej”, w innych rubrykach mamy „budynek opieki zdrowotnej”. W ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 poz. 799), wprowadzono określenie „zakład leczniczy”.</p> <p>Ponadto nazewnictwo budynków w projekcie rozporządzenia jest niezgodne z Polską Klasyfikacją Obiektów Budowlanych (PKOB), przykładowo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w PKOB są „budynki handlowo-usługowe”, w projekcie mamy „budynek usługowy”; 2. w PKOB są „budynki przemysłowe i magazynowe”, w projekcie mamy „budynek produkcyjny” i osobno „budynek magazynowo-składowy”; 3. w PKOB są „budynki szpitali i zakładów opieki medycznej”, w projekcie mamy „budynek zakładu opieki zdrowotnej” lub „budynek opieki zdrowotnej”, itd. <p>Wydaje się również, że nie zostały przewidziane warunki dla niektórych rodzajów budynków, takich jak budynek produkcyjny, magazynowo-składowy oraz budynek usługowy, w których zatrudnia się ponad 10 osób.</p>

13	§ 98a ust. 1 i 2 (obowiązującego rozporządzenia w brzmieniu, które wejdzie w życie z dniem 1 sierpnia 2024 r.)	PIIB	<p>Wykreślić z ustępu 2 fragment dotyczący wiaty i altany, z uwagi na to, że przechowywanie wózka dziecięcego w pomieszczeniach altany lub wiaty nie zabezpieczy w pełni go przed czynnikami atmosferycznymi (deszcz, śnieg).</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie § 98a ust. 1 i 2 rozporządzenia: <i>„§ 98a. 1. W budynku mieszkalnym wielorodzinnym zapewnia się pomieszczenie gospodarcze na potrzeby przechowywania rowerów i wózków dziecięcych. Pomieszczenie lokalizuje się w pobliżu wejścia do budynku lub na kondygnacji podziemnej, jeżeli jest do niej zapewniony dostęp dźwigiem spełniającym wymagania określone w § 193 ust. 2 lub pochylnią z uwzględnieniem warunków, o których mowa w § 70. 2. Dopuszcza się zapewnienie pomieszczenia gospodarczego, o którym mowa w ust. 1, w postaci budynku gospodarczego.”</i></p>
14	§ 108 ust. 1	PIIB	<p>Proponujemy następującą treść przepisu: <i>„1. Zestaw wodomierza głównego na połączeniu przyłącza z instalacją wodociągową zimnej wody umieszcza się w studzience poza budynkiem, w piwnicy budynku lub na parterze, w wydzielonym, łatwo dostępnym miejscu, zabezpieczonym przed zalaniem wodą, zamarzaniem oraz dostępem osób nieuprawnionych.”</i></p>
15	§ 108 ust. 2	PIIB	<p>Należy dopuścić studzienki poza budynkiem jako równorzędne miejsce sytuowania wodomierza głównego.</p> <p>Proponujemy usunąć ust. 2 oraz zmienić numerację ustępów w § 108 ze względu na przeniesienie regulacji z ust. 2 do ust. 1.</p>
16	§ 114 ust. 1	PIIB	<p>Zdarzają się budynki usytuowane na granicy działki, które w związku z tym nie posiadają studzienki łączącej przyłącze z instalacją. Dzięki proponowanej zmianie w sytuacji braku studzienki na przyłączy unika się uznawania fragmentu przyłącza poza nieruchomością za sieć, co było w przeszłości powodem wielu kontrowersji.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 1: <i>„1. Instalację kanalizacyjną stanowi układ połączonych przewodów wraz z urządzeniami, przyborami i wpustami odprowadzającymi ścieki oraz wody opadowe do pierwszej studzienki od strony budynku, a w przypadku braku studzienki – do granicy nieruchomości.”</i></p>

17	§ 116	PIIB	<p>W § 116 należy odwrócić kolejność, żeby preferowane były urządzenia przeciwwzalewowe, a dopiero w drugiej kolejności stosowano przepompownię ścieków z uwagi na obecnie szeroką dostępność urządzeń przeciwwzalewowych oraz niższe koszty realizacji powyższego wariantu wraz z jego eksploatacją, a także łatwiejszą wtedy możliwość ew. rozbudowy instalacji kanalizacyjnej na terenie działki.</p> <p><i>„§ 116. Instalacja kanalizacyjna grawitacyjna w pomieszczeniach budynku, z których krótkotrwale nie jest możliwy grawitacyjny spływ ścieków, może być wykonana pod warunkiem zainstalowania zabezpieczenia przed przepływem zwrotnym ścieków z sieci kanalizacyjnej przez zastosowanie urządzenia przeciwwzalewowego zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej urządzeń przeciwwzalewowych w budynkach, a jeśli zastosowanie urządzenia przeciwwzalewowego nie jest możliwe lub celowe – przepompowni ścieków, zgodnie z wymaganiami Polskiej Normy dotyczącej projektowania przepompowni ścieków w kanalizacji grawitacyjnej wewnątrz budynków.”</i></p>
18	§ 118 ust. 1	PIIB	<p>Jak w uwadze do § 23 – proponujemy zmienić w przepisach projektu rozporządzenia sposób traktowania wód opadowych i roztopowych jako ścieków (w związku wprowadzonymi zmianami w przepisach ustawy Prawo wodne). Wody opadowe i roztopowe stanowią wartość, którą w pierwszej kolejności należy starać się zagospodarować w miejscu wystąpienia opadów, a ewentualny nadmiar odprowadzać do kanalizacji lub zagospodarować w inny sposób.</p> <p>Dodatkowo należy wprowadzić zmiany w przepisach ustawy Prawo wodne w celu zachęcania do zagospodarowywania wód opadowych na terenie nieruchomości, poprzez likwidację obecnych uciążliwych i długotrwałych procedur administracyjnych, związanych z uzyskaniem pozwolenia wodnoprawnego w przypadkach odprowadzania czystych wód opadowych do gruntu na terenie własnej nieruchomości.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 1: <i>„1. Z dachu i tarasu, a także zagłębienia przy ścianie zewnętrznej budynku odprowadza się wodę opadową zgodnie z § 23.”</i></p>
19	§ 128 ust. 5	PIIB	<p>Rozwój techniki kotłowej umożliwia obecnie lokalizację kotłów wraz z armaturą i obudową na zewnątrz budynku – w kotłowniach kontenerowych. Rozwiązanie to pozwala na realizację budynków z wyniesieniem źródła ciepła poza jego konstrukcję, co zwiększa bezpieczeństwo ich użytkowania (brak instalacji olejowej wewnątrz obiektu) oraz może obniżyć koszty inwestycyjne.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 5: <i>„5. Kocioł na olej opałowy o łącznej mocy cieplnej nominalnej powyżej 30 kW do 2000 kW instaluje się w wydzielonym pomieszczeniu technicznym, przeznaczonym wyłącznie do tego celu w piwnicy lub</i></p>

			<i>na najniższej kondygnacji nadziemnej w budynku, w budynku wolno stojącym przeznaczonym wyłącznie na kotłownię lub w kotłowni kontenerowej.”</i>
20	§ 128 ust. 8	PIIB	<p>W przepisie brakuje istotnego elementu analogicznego do wymagań dla kotłowni opalanych gazem (§ 164), przez co stanowi on niczym nie uzasadnione poważne ograniczenie w budowie kotłowni olejowych.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie ust. 8 w § 128: „8. Maksymalne, łączne obciążenie cieplne, służące do określania wymaganej kubatury pomieszczenia, w którym będą zainstalowane kotły o mocy do 2000 kW, na olej opałowy, pobierające powietrze do spalania z tego pomieszczenia, nie może być większe niż 4650 W/m³.”</p>
21	§ 149 ust. 6	PIIB	<p>W § 149 proponujemy następujące brzmienie ust. 6: „Zabrania się stosowania w jednym budynku gazu płynnego i gazu z sieci gazowej za wyjątkiem przypadku określonego w ust. 7.”</p>
22	§ 162 ust. 3	PIIB	<p>Stosowanie oddzielnych przewodów powietrznych i spalinowych jest zamienne ze stosowaniem koncentrycznych przewodów powietrzno-spalinowych. Stosowanie palników z zamkniętą komorą spalania i pobierających powietrze do spalania spoza pomieszczenia, w którym się znajdują, nigdy nie będzie zakłócone przez jakikolwiek system wentylacyjny w pomieszczeniu kotła.</p> <p>Proponujemy ust. 3 o następującej treści: „3. Urządzenie gazowe z zamkniętą komorą spalania, przez co rozumie się urządzenie typu C, może być instalowane w pomieszczeniu mieszkalnym, niezależnie od rodzaju występującej w nim wentylacji, pod warunkiem zastosowania koncentrycznego przewodu powietrzno-spalinowego lub oddzielnych przewodów powietrznych i spalinowych, przy spełnieniu warunków, o których mowa w § 167.”</p>
23	§ 180	PIIB	<p>W § 180 stosowane jest określenie „kable i przewody elektryczne” natomiast w celu uniknięcia niejednoznaczności i wątpliwości interpretacyjnych należałoby w całym projekcie rozporządzenia stosować konsekwentnie sformułowania zgodne z treścią PN-E-01002:1997 Słownik terminologiczny elektryki. Kable i przewody, określenie „kable i przewody elektroenergetyczne, kable sterownicze, kable i przewody telekomunikacyjne (w tym światłowodowe)”.</p> <p>Proponujemy używania pojęcia: „kable i przewody elektroenergetyczne, kable sterownicze, kable i przewody telekomunikacyjne (w tym światłowodowe)”.</p>

24	Załącznik nr 1	PIIB	<p>Szereg norm przywołanych w rozporządzeniu posiada status norm wycofanych, np.: PN-EN 62305-2:2008, PN-HD 60364-4-41:2009, PN-IEC 60364-4-442:1999, PN-B-03430:1983/Az3:2000 (która jak najszybciej powinna doczekać się zamiany na grupę norm PN-EN 1679 – obecnie dostępnych jedynie w języku angielskim), itd.</p> <p>Należy ponadto zauważyć, że pomimo odniesienia się przez projektodawcę w uzasadnieniu do kwestii obligatoryjności stosowania PN, obecnie nadal istnieją wątpliwości i spory interpretacyjne w tym zakresie, w szczególności dotyczy to norm przywołanych w aktach prawnych rangi rozporządzenia. Zgodnie bowiem z (rozbieżnymi) orzeczeniami sądowymi oraz stanowiskiem PKN: https://wiedza.pkn.pl/web/wiedza-normalizacyjna/stanowisko-pkn-w-sprawie-dobrowolnosc-pn: <i>„(...) Biorąc pod uwagę zapisy tych trzech ustępów stanowisko Polskiego Komitetu Normalizacyjnego jest następujące:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Stosowanie Polskich Norm (PN) jest dobrowolne.</i> <i>2. Powołanie się na PN w przepisie prawnym nie zmienia jej dobrowolnego statusu, chyba że ustawodawca świadomie chce ten status zmienić, co jest możliwe przez wyraźne wskazanie tylko w postanowieniach innej ustawy.”</i> <p>Powyższa sytuacja nie tworzy stabilnych warunków pracy odbiorcom aktu prawnego, a także wymaga ponoszenia kosztów zapoznania się z treścią obowiązujących regulacji prawnych.</p> <p>Nie bez wpływu na jakość projektowania jest również częsta dezaktualizacja (w sensie merytorycznym) PN lub zastępowanie ich normami nowszymi, podczas gdy w rozporządzeniu nadal przywołana jest norma starsza.</p> <p>Należy jednoznacznie rozstrzygnąć kwestię obligatoryjności stosowania PN, również w sytuacji przywołania w treści rozporządzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - normy wycofanej, - normy niewycofanej, ale w opinii odbiorców normy zdeaktualizowanej merytorycznie. <p>Z kolei w kontekście odpłatności należałoby rozważyć przeniesienie treści norm do treści rozporządzenia lub zapewnić bezpłatny do nich dostęp, na zasadach uwzględniających poszanowanie praw własności intelektualnej.</p> <p>W przypadku uznania przez prawodawcę, iż PN mogą być jedynie przywołane (bez przeniesienia treści) w rozporządzeniu z obligatoryjnym ich stosowaniem, należy dokonać weryfikacji aktualności przywołanych w rozporządzeniu norm i zagwarantować bezpłatny do nich dostęp obywatelom – w zakresie jakim są oni zobligowanym do ich przestrzegania.</p>
----	----------------	------	--